

Rasfrågan och undergrävande verksamhet

Esteban Morales

”Aldrig före 1959 har afrokubaner haft en stat och en regering som försvarat deras rättigheter som sina egna.”

Esteban Morales, afrokuban och professor i statsvetenskap på Havannas universitet har i många år publicerat artiklar och utredningar om rasförhållandena utifrån insikten att rasbegreppet är en social konstruktion utan vetenskaplig grund. Han skrev artikeln ”Rasfrågan och den antikubanska undergrävande verksamheten” år 2007 i tidskriften La Jiribilla med anledning av USAs upptrappade kampanj för att rekrytera anhängare bland afrokubaner. Här återges utdrag ur artikeln, läs hela på www.lajiribilla.co.cu/2007/n331_09/331_18.html

Konflikten mellan USA och Kuba tar sig olika uttryck i enlighet med USAs intresse av att undergräva revolutionen. De så kallade ”övergångsdokument” som Bushregimen lanserade 2004 och 2006, Bushplanen för annektering av Kuba, avslöjar en strategisk satsning på värsta möjliga bild av Kuba på alla områden. Ett som särskilt nämns är rasfrågan och för detta använder de sig gärna av ”oberoende” med akademisk framtoning. De framställer afrokubaner som offer för den kubanska staten, regeringen och kommunistpartiet, med en tydlig tendens att betrakta oss på denna sida Floridasundet som vilseförda lamm eller idioter utan egen vilja.

— Det vore korkat och ovetenskapligt att tro att följderna av 450 års koloniala och nykoloniala utsugning kan utraderas av 50 års revolution, hur radikal den än är. Samtidigt måste vi erkänna att efter att de lagliga och institutionella grunderna för rasdiskriminering avskaffats de första revolutionsåren föll frågan i glömska i tron att en jämlik social politik automatisk skulle leda till jämställda svarta, mulatter och vita. Ändå finns inget land i denna världsdelen, inte heller USA, som har gjort så mycket för rättvisa, jämlikhet och jämställdhet, utan rasåtskillnad.

Afrokubaner låter sig inte luras av de som till att börja med borde göra upp med den rasistiska lillrepubliken Miami, uppbyggd som kopia av 50-talets Kuba, som placerat det stora flertalet afroamerikaner och kubaner i samma elände som på Kuba för 50 år sedan.

På Ön arbetar afrokubaner i och med samhällsmakten för de är medvetna om alternativet. Så helt lugnt kan vi säga att afrokubanerna blir alltfler i makten och att alltfler vita är beredda att dela med sig.

Men afrokubanerna gör sig inte heller illusioner om att något ska tillfalla dem som manna från himlen. Från himlen kommer bara regn och snö, allt annat måste vi kämpa för.

Så det viktigaste är att fortsätta bygga detta samhälle som lagt grunden för frihet, jämlikhet och rättvisa. Det är en annan grund än i USA, världens rikaste och mäktigaste nation, där flertalet afroamerikaner lever i fattigdom.

Bakom offerlitanerna ligger avsikten att med pengar som smörjmedel få afrokubanerna att arbeta för kontrarevolution, slå sönder den politiska, sociala och ekonomiska process som - trots alla svårigheter och kvarstående brister - har höjt deras sociala ställning på ett sätt som många av dem inte kan ens drömma om i USA.

Översättning Eva Björklund

Ö.A: DEN EKONOMISKA KRISEN SKAPADE OJÄMLIKHET
Frågan om ras och klass på Kuba kom upp till ytan under den ekonomiska krisen efter Sovjets kollaps. Då blev penningförsändelser tillåtna från utlandet, de flesta kom från släktingar i USA, och de flesta kubanska utvandrare var vit över- och medelklass. Och det var deras familj och släkt på Kuba som fick pengar. Fortfarande är det så, men levnadsförhållandena har blivit bättre. Rasdiskriminering förekom också de första åren av satsning på turism. Utländska hotellföretag valde ljushyllt personal, som därmed fick tillgång till både arbete och dricks i hårdvaluta. Det försvann efter några år av fackliga protester. Båda företeelserna ledde till att frågan om ras och klass aktualiserades och till insikt om att det sociala arvet fortfarande satte sina spår, och hade förstärkts under 90-talets ekonomiska kris.

35 PROCENT

Kubas grundlag förbjuder och bestraffar ”diskriminering på grund av ras, hudfärg, kön, nationellt ursprung, religiös tro och all annan kategorisering som skadar den mänskliga värdigheten”

Enligt folk- och bostadsräkningen på Kuba 2002 är 10 procent av befolkningen ”svart” och nästan 25 procent ”blandad”. Andelen afrokubaner i parlamentet är 35 procent, dvs ganska precis andelen i befolkningen.